

Tit ringja — vit skriva

Er nakað á vási? — Ivamái?
Ein spurningur, ella tíðindi, so ring til okkara.
Vit eru til reiðar!

tíðindablaðið
sosialurin

Lýsingar:

Lýsingarmaður okkara er ráðgevari hjá fyrirkum og einstaklingum í lýsingaspurningum. Hetta verður gjørt uttan meiríðkostnað fyri lýsaran.

Minningardagur teirra sjólátnu

Í gjár var minningardagur teirra sjólátnu. Sum vanligur siður hevur verið helt lögmaður røðu á Sjómansheiminum í Havn.

Aftaná varð farið niðan í Viðarlundina, har kransar vórðu lagdir við minnisvarða teirra sjólátnu. Tilsamans 5 feroyingar sjólótust hetta seinasta árið.

Atli Dam lögmaður segði:

— Tann, sum gevur sær stundir til at lesa tey mongu bókaverk, sum í dag eru til skjals um okkara sjóvinnu- og siglingarsøgu, verður djúpt hugtakin av teimum frásagnum, sum har eru skrivaðar niður.

Í millum hesar spennandi og sera livandi frásagnir finna vit eisini ein hóp av turrum og koldum hagtølum — statistikkum. Hetta eru hagtøl, sum á ymiskan hátt lýsa gongdina hjá okkara fiskivinnu tey seinastu hundrað árin men ofta eru tølini annað og meira — tey goyma ein dapran og tungan tætt av okkara sjóvinnu, útróðrar- og siglingarsøgu.

Vit siggja til dømis soleiðis, at í tíðarskeiðnum frá oktober 1926 og fram til mars 1938 vóru 23 størri og smærri vanlukkur á sjónum. Tilsamans kostaðu hesar vanlukkur 183 sjómennum lívið.

„Hvør hoyrði tey suff og taldi tey tár íð runnu so stríðan mong tunglig ár...“

So einfalt og beinrakin lýsti Hans Andreas Djurhuus hetta dapra tíðarskeið — soleiðis myndaði hann teir mongu sorgarleikir, sum fjala seg aftan fyri hesi koldu hagtøl. Vit, sum í dag liva og virka í Føroyum, kunnu valla av sonnum fata tann veruleika okkara forfedrar dagliga lívdu í — við 12 til 14 sjólatnum monnum í miðal so at siga á hvørjum ári. Men fata vit ikki rættiliga tey beisku kor, sum hesi tøl tala um og sum buðust okkara sjófólki í slupptíðini, so kunnu tey í hvussu so er læra

okkum av álvara at fata, hvussu fast bundin okkara lagna altíð hevur verið at havinum.

Um vit nú tóku fram hagtøl frá okkara egnu tíð, so vildu tey, sum øll vita, vist eina aðra mynd. Skaðatilburðirnir á havinum eru — Harrin havi loy! stóðugt minkandi, alt meðan skipini eru vorðin størri, sterkari og betri. Navigatiónstól og trygdarútgjerd kunnu illa samanberast við tað, sum sluppfiskimaðurin mátti hjálpast við. Vit kunnu eisini semjast um — við slupptíðini í huga — at arbeiðið á sjónum er hóast alt vorðið munin tryggari, og tann, sum í dag hevur sitt livsyrki á sjónum, er ikki staddur í sama beinleiðis vanda, soleiðis sum stóðan var dagliga tey fyrstu seksti árin av okkara öld. Tað vildi verið ótakksamt, um vit ikki viðurkendu hetta og kundu fegnast um hetta.

Samstundis, sum vit eru takksom um henda veruleika, so eiga vit ongantíð at gloyma at hava størri og størri trygd fyri eygað, so hvørt sum vit nútíðarsgera og byggja út okkara veiði- og skipafloata.

Men vandi er, sum teir gomlu tóku til, í hvørjari vælferð. Tann tjóð, sum frá skaparans hond hevur fingið ta lagnu at hava hjallin á sjónum, sleppur ongantíð heilt snikkaleys, soleiðis er tað, og tí eru vit komin saman her í dag. Hetta er eisini ein viðurkenning av, at hóast talið á teimum, sum havið tók í hesum farna ári, tibetur ikki kann samanberast við eitt nú tey døp

tríatiárin ella krígsárin, so er missurin hjá tí ella teimum einstøku, sum rakt eru, eins svarur kortini og telist ikki í tølum.

Tann nútíðarsgerð og tann materiella framgongd, sum samfelagnum hevur verið fyri hesi seinastu tríati árin, hava eisini sín pris og sínar skuggasiður. Framstíg kunnu vit ikki vera fyrri uttan og sjálvsagt er tað okkara skylda at útbýggja samfelagið, men tað er eisini skylda okkara sum menn-

iskju — so ósamt vit annars kunnu vera — at ansa eftir, at tann prisur, vit lata fyri framstígini ikki verður ov høgur.

Eisini her er vandi í vælferð — eg hugsi um tær mongu og syndarligu ferðsluvánlukkur, ið kosta serstakliga nógvum ungum liv og heilsu. Hesir sorgarleikir eru daprir blettir á einum gerandisdegi, sum annars kundi verið ljósir og bjartir. At vit nú eru komin hartil, at ferðslan á landi krevur fleiri mannaliv enn hævusvirksemi feroyinga á sjónum, má fáa okkum at steðga á og hugsa okkum um — og kanna eftir, um ikki hetta er nakað, sum vit kundu bót uppá, so hesir meningsleysu tilburðir ikki ryktu so mong av okkara ungu burtur úr livsins blóma.

Væðri og vindi eru tað ikki vit, sum ráða, og tað verða framvegis umstøður, har sjálvt tey sterkastu og best útgjerd skip ganga burtur. Tá kunnu vit einki uttan: „biðja hann sum er og var at varðveita teir, ið fóru avstað...“

sum Hans Andreas tekur til í tí ryking, sum eg citeraði í aðni.

Heldur ikki í tí ári, sum er

farið, síðan seinasta allahalgannadag sluppu vit undan sorgartilburðum á sjónum. Vit sum ikki beinleiðis eru avvarandi, kunnu so lítið gera. Kortini er tað so, at hóast vit kanska ikki kendu teir, sum havið tók, kunnu vit enn røstast, so gerast vit øll hugtung og illa við, tá ófrættaðini berast um landið. Tí kunnu vit og vilja vit her vátta okkara djúpastu samkenslu við tykkum, sum vara av teimum fimm, sum vit serstakliga hava í huganum við hetta minningarhald.

Teir eru:

Julius Purkhús, Klaksvík, giftur, 69 ára gamal, deyður á báti í november 1984.

Bogi Eiriksson Jacobsen, ættaður úr Nólsoy, ógiftur, 22 ára gamal, druknaður í Danmark í desember 1984.

Per Olsen, ættaður úr Sørvági, ógiftur, 26 ára gamla, burturgingin við danska bátinum „Nordørn“ í desember 1984.

Jógvan Jákup Johansen, ættaður úr Sandavági, giftur, 34 ára gamal, burturgingin við „Nordørn“ í desember 1984.

Kristian Asbjørn Rustin, ættaður úr Fuglafirði,

ógiftur, 30 ára gamal, burturgingin við „Nordørn“ í desember 1984.

Vit minnst teir við djúpastu virðing — vit vera valla í komandi árum heilt spard fyri tann dýra pris, sum okkara fongrika hav eisini í ár kravdi av feroyingum, men vóna, at styrki er til at bera missin og troyst til teirra, sum mist hava og missa.

Vit biðja um signing Hansara, sum tók.

Atli Dam, lögmaður leggur krans við minnisvarðan í Viðarlundini í Havn

